

AR EFESIO

Ar he'mi bi 'yot'a ar Pablo bi mempa ya me Efeso

Ar nzengwa

¹ Nuga dar Pablo ár mpotegi ar tsi Hmu Hesukristo, ngetho njap'u xki ko ár mui Jö bi 'ñexkagi nga pepabi. Di peñ'ahu nunar he'minu gar menguhu Efeso, gi nkuhu ne gi teñhu ar tsi Hmu.

² Jö ma Dadahu ne ma tsi Hmu Hesukristo da 'ra'ahu n'ar hogam'ui ne da hwék'ahu yá ñho.

Jö xa jöpa nu'u togo ñ'emui ar tsi Hmu Hesukristo

³ Ga ndöñhu Jö ár Dada ar tsi Hmu Hesukristo, togo xi 'rakagihu gatho ya jöpi xi 'wegagihuñu mhets'i, ngetho di n'at'wihu ar tsi Hmu Hesukristo.

⁴ Nú'mu hinxki hoktho ar ximhai, Jö xki hwankagihu nga n'at'wihu ar tsi Hmu, ne njap'u nda t'axkagihu, ne hinte ma ts'oki nga pe'su hár nthandi'ö.

⁵ Jö pe'sa n'ar döta mhöte, ne xki hñuts'i nda tedegihu hár ndöte ar tsi Hmu Hesukristo, ngetho njap'u xki beñ'ö.

⁶ Nö'ö bi ko ár mui ba pehná ár hmöka T'u bi tedegihu, ne njap'u xa ga ndömfu ár thuhu ga beñhu ár nhwëki bi 'rakagihu.

7 Bi mehna ár T'u, bi nö'ma ár ji bi pumga ma ts'okihu, ne bi gutka ma thaihu. Njap'u bi zimgagihu hár 'yé ar ts'oki, ngetho xa döta ár nhwéki Jö.

8 Xa bi hwëgagihu n'ar hoga mfeni ne n'ar döta mfödi.

9 Ne bi za da pöhü nö'ö himi tsä nda fö mam'et'o, tema xki ko ár mui Jö nda 'yot'e. Gesę xki benga njap'u,

10 nda njapa ar tsi Hmu Hesukristo nda ndö, di huxa mañö gatho nu'u bi 'bu mhets'i ne gatho nu'u 'bukwa har ximhai. Njap'u ma da thogi nu xta zonga ar pa xi hñuxa Jö.

11 Jö xki beñ'ö nda hñuxkagihu nga höñhu yá ñho, ngetho di n'at'wihu ar tsi Hmu. Ha Jö ot'a gatho nö'ö xi benga hár mui.

12 Jö bi hwankagihe m'et'o nga jamfihe ar tsi Hmu Hesukristo ne njap'u nga ndömfe ár thuhu.

13 Ne nu'ahu xka 'yoqu ar mhö majöni, nunar mhönu nonga ri mpohohu. Ne nga jamfihu ga n'at'wihu ar tsi Hmu Hesukristo, bi thus'ahu ár Hñö Jö ha ri muihu ngu n'ar nthixt'i yá mëti'ihu Jö, ngu xki ñötkagihu.

14 Ár Hñö Jö gehnu ngu n'ar ñho xi m'et'ogihu yá bötsighu Jö, honse ga to'mhu da zo ar pa da zixkagihu n'agitho ma ga 'buhwihu. Gatho xi 'yot'a Jö, ne njap'u nda t'e'spabi ár nsu.

Ar Pablo qdi da t'umba ar hoga mfödi ne da sokwa yá da ya gamfi

15 Jange nuga nú'mu nda qde xka jamfihu ar tsi Hmu Hesukristo, ne xi zo ma gu xa gi möhu nu'u ma'ra ya gamfi,

¹⁶ hindi tsaya di umba njamödi Jö, ne di api da max'ahu,

¹⁷ da 'ra'ahu ar hoga mfödi, ne da xok'a ri dahu gi pöthwü ár m'ui ár Dada ma tsi Hmuhu Hesukristo 'bü hár nsunda.

¹⁸ Di apa Jö n'ehe da yot'a ri mfenihu gi pöhu xiñho te gatho di tö'mhu ngetho xi zonkagihu, ne gi pöhu tengu ár nzatho ne ár döta ya ñho da 'raju xka m'uhwihi, nuya xta ñ'emuihu.

¹⁹ Ne di apabi gi pöhu tengu ár döta ár ts'edi mpe ha ri mfenihu. Getnu ar döta ts'edi xi utkagihu,

²⁰ n'u'mu bi japi bi nte man'agi ar tsi Hmu Hesukristo, ne bi guxa habu xki t'ahwi nu'u xi du, ne bi 'ñexa hár ñ'ei núnu mhets'i habu bi 'buhwi'ö.

²¹ Ne bi umba n'ar döta nsu töta gatho ya ndö, nu'u hö yá ts'ut'wi, nu'u ja yá ts'edi, nu'u ja yá nsu, ne gatho nu'u nhomba yá thuhu har ximhai, töte ár nsu nuya payu ne hiñham'u da göts'i.

²² Ne bi hñuxa da ndö gatho nö'ö te jawa ne 'bui, ne bi 'ñex'ö ngu ár ñöxmu ar nijö.

²³ Ha nu ar nijö jwatwabi da nxoge ár ndo'yo, ha nunar tsi Hmu jwatwabi da nxoge gatho nö'ö te ja ne te 'bui.

2

¹ Nu'ahu xka m'ehmöhü mam'et'o ha ya ts'oki, ne ngi 'buhu har ts'om'ui, ponthon hingi ngi tehu, ha nupya Jö xi 'ra'ahu n'ar 'ra'yo te.

² Ngi 'buhu njap'u ngetho ngi tëmfu ár m'ui ar ximhai. Ne ngi pepabihu ár ndö ya ts'ondöhi, pë'sa ár ts'edi har ndöhi, ne pumbyá mfeni ya me'sku.

³ Mam'et'o gathogihu ngu 'bü'u n'ehe, ndi umbabihu gatho nö'ö mi ne ma ndo'yohu, ne ndi othu

gatho nö'ö mi benga ma mfenihü. Jange nujuhönsë ár kwę Jö ndi to'mhu, ngu to'ma nu'uhinxi ñ'emui.

⁴ Ha Jö xa döta ár nhwëki ne xa bi mökagihu.

⁵ Jange ngu bi japi bi nte man'agi ar tsi Hmu Hesukristo, njap'u nujun'ehe, bi 'rajun'ar 'ra'yo te, ngetho xki m'ë ma tehuhar ts'oki, pontho ngu xta tumhöhu, ne Jö bi hwëgagihu, bi 'rajuar mpoho.

⁶ Ne ngu bi guxa ar tsi Hmu Hesukristo, njap'u bi guxkagihun'ehe, ne bi 'ñexkagihuga 'buhwihunu mhets'i.

⁷ Bi 'yotkagihunjap'u, mi honga nuya pa di 'ñep'u da födi hangu ar ñho xi hwëgagihu, bi ko ár mui ba penkagihuar tsi Hmu Hesukristo.

⁸ Ngetho Jö bi hwëgagihuar mpoho nú'mu nda ñ'emuihu. Himbi pokagihuma ts'edisehü, gehnun'ár nt'uni Jö.

⁹ Hinto xi pose yá hogu 'befi. Nu'mu bi njap'u, tsq da 'ñexhmö ár nsu 'mu.

¹⁰ Jö go bi mengi bi hyogagihuma'ra'yo ngetho di n'at'wihuar tsi Hmu Hesukristo, ne njap'unga qothunö'ö ar ñho xki 'yegagihuJö nga qothu.

Nunár ndöte ar tsi Hmu Hesukristo bi 'yot'a ar ñhogamui

¹¹ Jange nu'ahuhingar xodyohu, beñhumam'et'o hinge xki thus'ahuar nsegi ha ri ndo'yohungu pe'sa ya xodyo. Jange mi eñ'ahungar ts'oktehu, mödi nunar nseginumi huxasę ya jö'i.

¹² Mam'et'o hinge ngi 'buhwihuar tsi Hmu Hesukristo, ngi 'buhuyap'u. Hinge ngar menguhu

Israel, ne hinge ndi 'ñep'ahu nuya ñhöt'i xki nkohwi'u. Hinte ngi to'mhuu, hinge ngi pöhu Jö, ngi 'busehu har ximhai.

¹³ Mapa'ö ngi 'buhu yap'uu xka hyehu Jö. Ha nupya xka ñ'emuihuu ar tsi Hmu Hesukristo, xi ja'ahu xka kwathu, ngetho bi nö'ma ár ji har pont'i.

¹⁴ Nuje dar xodyohe ne nu'ahu hingar xodyohuu, nú'muu mi du ar tsi Hmu Hesukristo bi text'a ar jödo nt'utsa xki 'wegagihuu. Njap'uu nda za ngar n'ada ar hninihuu ne nga ñhogamuihuu n'a ngu n'a.

¹⁵ Nú'muu mi ts'utwa ár ndo'yo har pont'i, ge'mu bi hwata ar nt'utsa, ngetho bi hñökwa ár ts'edi ya 'bepate ne gatho yá nt'umbi. Mi yoho ya hnini bi hyoka n'aseu, ngetho n'at'wu teñ'ö ba e ar hogam'ui.

¹⁶ Gehnuu har pont'i bi hwata ar nt'utsa mi pe'sa nu'u yoho ya hniniyuu, bi mhödi ne bi ñhogamuiwi Jö, ngetho bi n'atwi ndo'yo'uu ar tsi Hmu Hesukristo.

¹⁷ Jange ar tsi Hmu Hesukristo ba hönkagihuu ar hogá mhö xta ñhogamuiwihu Jö, nu'ahu ngi 'buhu yap'uu, ne nuje ya xodyo ndi 'buhe get'utho.

¹⁸ Ngetho bi ungár te ma tsi Hmuu Hesukristo, gathogihuu ngu ya xodyo ne nu'u hingya xodyo, da tsa ga kuthu habuu bi 'bu Jö ma Dadahuu, ngetho di 'buhwihu ár Hñö Jö mahyegi xi t'akagihuu.

¹⁹ Jange nupya hingar n'añ'ohu, ne hingar nzohohuu. Gar menguhu ár hnini Jö ngu gatho nu ma'ra ya gamfi, ne yá bötsi'ihu n'ehe.

²⁰ Ne mahyegi di 'buhu hár nijö Jö 'yo di thoki. Numa tsi Hmuu Hesukristo ñhehwi ar mudido.

Nuje yá mpotegihe ne nu ma'ra yá m'ehni Jö, di janguhe ár wa ar jödo.

²¹ Gathogihu ya gamfi di njanguhu n'ar ngu thoki, 'yo di hets'i mahyetho ya do, ne da ho n'ar nijö xint'axi ngetho n'at'wi di 'buhwihu ar tsi Hmu.

²² Ngu'ahu ne nguje di n'at'wihu ar tsi Hmu Hesukristo, ne di 'yo di tehu mahyegi gatho ma'ra ya gamfi, ga tsoñhu ngu ár nijögihi Jö habu 'bu ár Hño.

3

Ar 'befi bi t'umba ar Pablo da hño'spa ar hogamhö nu'u hingya xodyo

¹ Nuga ar Pablo, di owa har fadi ngetho di zo'ahu ár hogamhö ar tsi Hmu Hesukristo nu'ahu hingar xodyohu.

² Zage gi pöhü bi hwëgagi Jö ar 'befi ga hös'ahu ar hogamhö.

³ Jö bi utkagi nö'ö hinxki fö mam'et'o, ngu xta ot'ahu n'a tsi tui.

⁴ Nu xki néhu ma gi pöhü tengu dí pödi nö'ö himi fö mam'et'o, tema nda 'yot'a ma tsi Hmu Hesukristo.

⁵ Nunar mfeninu xki jwatatho, hinte ma jö'i xki t'uti, ngu xi utwabipyá ár Hño Jö yá hogampte ne yá m'ehni Jö.

⁶ Xi t'utkagihe, nu'u hingya xodyo mahyegiwi nu ma'ra, ma da hñönga ya ñho n'ehe, ne da n'adar ndoyowi ya xodyo. Ne da ñhehwi yá ñhöt'i pes'u, ngetho mi 'yo ar hogamhö mi mhö, bi jamfi ar tsi Hmu Hesukristo.

7 Nunar mhö'ö Jö bi hñuxkagi ga mö. Bi njap'ü ngetho bi hwëgagi ár nt'uni, ne nunár döta ts'ëdi bi mpë ha ma mui.

8 Xi t'aka nunar 'befinu, mödi hinda tsaq ga ñhux'be nu ma'ra ya gamfi, di ko ya hai. Xi nhwëgagi nunar 'befinu, ga hö'spabi nu'u hingya xodyo ya hoga mhö nöngä gatho ya ñho pe'sa ar tsi Hmu Hesukristo, hingi tso xoge ma mfenihu.

9 Ne ga ot'wa ar 'ñu gatho nö'ö tema xki benga Jö nda 'yot'e ne xki 'ñögi, nú'mu hinxi hoktho gatho nö'ö te japyä.

10 Ne njap'ü da nheki hár nijö nya ár nzeye ár mfödi Jö, ne da bö nu'u togo bi the yá nsu ne nu'u togo bi the yá ts'ëdinu mhets'i.

11 Gehnu ar mfeni xki benga Jö mam'et'o, m'ëfa bi 'ñu hár te ma tsi Hmu Hesukristo.

12 Ngetho di ñ'emuihu ar tsi Hmu Hesukristo, hinga ntsuhu ne hinga ntsahu ga kwathu ga ñöwihu Jö.

13 Jange di a'ahu, hingi tu ri muihu gi hanthu di tho ya nt'utsa ngetho di hös'ahu ar hoga mhö. Njohyahu, gehnu es'ahu ri nsuhu.

Nunar döta mhöte hingi tsaq da zo ma mfenihu

14 Jange di ndandihmö hár nthandi ár Dada ma tsi Hmu Hesukristo.

15 Gehnu ár Dada togo bi umba yá te gatho ya m'ui 'bukwa har ximhai, ne gatho nu'u 'buhnu mhets'i.

16 Di apabi ngu ár nt'eni yá ñho pe'sa hár nsunda, da zet'a ri muihu hár Hñö Jö gi 'buhwihu.

¹⁷ Di əpabi n'ehe da m'u ha ri muihu ar tsi Hmu Hesukristo, ngetho gi jamfihu, ne njap'u gi m'athu xiñho hár mhöte.

¹⁸ Ne gatho nu'ahu, ngu nu ma'ra ya gamfi, da tsə gi pöhü tengu ár nxidi, ár ma, ár ñhe ne ár ñhets'i ár mhöte ar tsi Hmu Hesukristo.

¹⁹ Ne gi pöthwü nunar döta mhötenü hinto tsə da zo xiñho hár mfeni, ne xa da ziñ'ahu ár m'ui Jö.

²⁰ Nsunda Jö togo pe'sa ar ts'edi da 'yot'a gatho nö'ö ne'ö, töta ár nzeyę nö'ö tsə da zo ma mfenihu ga afu. Gathonu qt'a ár ts'edi mpé ha ma muihu.

²¹ Dá nsundabi ar nijö 'buuhwi ar tsi Hmu Hesukristo hyax'mu ne hiñham'u da göts'i. Dá njap'u.

4

Di n'at'wihu ár Hñö Jö

¹ Nuga di owa har fədi ngetho di mömba ár mhö ma tsi Hmuhu, di a'ahu gi 'buuhu ngu di 'ñepi da m'u nu'u togo xi ts'ohni da mbötsi Jö.

² Yo gi ñ'exu, nts'a'mthohu. Pe'su n'ar hogamui ne ar ts'eti, ne gi mhöhü n'a ngu n'a.

³ Nu'ahu gi n'asehu ngetho n'ada ár Hñö Jö 'bu ha ri muihu. Jange umba ri muihu gi pe'su n'adar mfeni, ne gi 'buuhu n'ar hogam'ui.

⁴ Ngetho di n'adar ndo'yohu, n'adár Hñö Jö 'bu ha ma muihu, jangu xi ts'onkagihu n'ehe ga pe'su n'adar ndo'mi.

⁵ N'adar tsi Hmu di zohu, n'ada ma ñ'emuihu, ne n'adar xixthe xta höñhu.

⁶ N'adar Jö togo ma Dadahu gatho nu'u di 'buuhu. Ár ts'edi hexkagihu, ne 'rakagihu ár mfats'i di gathohu, ne 'bu ha ma muihu.

7 N'a ngu n'a bi hwëgagihu ar tsi Hmu Hesukristo n'ar hogant'uni ngu ár nt'eni'ö.

8 Jange bi thogi ngu mönga ár T'ofo Jö habu enö: Ar tsi Hmu bi ntöte ne bi boxa mhets'i, bi zixa nu'u xki döhö, ne bi hyemba ya nt'uni ya jö'i.

9 Te di bonga nö'ö enö bi boxa mañö mhets'i. Ne da 'ñenö, nö'ö mi 'bu mhets'i ba kökwa har ximhai.

10 Nö'ö togo ba e har ximhai bi mengi bi boxa man'agi har ngöxa mhets'i, ne njap'u bi hyexta ár nsunda xoge nö'ö xi thoki.

11 Gesé bi 'ñex'ö 'ra ngu yá mpote, ma'ra yá m'ehni, ma'ra nda mömba ár hoga mhö, ma'ra da mfa'yo ha yá nijö, ma'ra da utwa ár mhö Jö.

12 Gathoyu faxte da ñöxa ár ñ'emui ya ku, ne da mepa Jö'u n'ehe. Ne njap'u da te ar nijö, gehnu ár ndo'yo ar tsi Hmu Hesukristo.

13 Njap'u ga jwahu gatho ga pe'su n'adar ñ'emui, ne ga pötawabihu xiñho ár T'u Jö. Ga tsoñhu ga ñhogajö'ihu, ne gatho ga ñhëhwihu ár m'ui ar tsi Hmu Hesukristo.

14 Hindi hñöökagihu ya t'ulo bötsi hingi pötetho, to gatho tsä da kadi da mewi temba yá jamfi. Nuya jö'iyu ju ar nhemhñö ne ya ts'omfeni japa ya ku da denga nö'ö hingi ho.

15 Nö'ö ma ga othu, ga teñhu nö'ö majöni ne ga pe'su ar mhöte. Njap'u da ñöxa ma jamfihu, ne ga ñhëhwihu ar tsi Hmu Hesukristo togo ár ñöhxmu ar nijö.

16 Nunar nijö hömба ár ts'edi ar tsi Hmu, ne njap'u n'a ngu n'a ya ku 'yo di maxa ma'ra, ngu ar 'befi xi t'umbabi. Ne 'yo di te, ne da me'sa yá ts'edi tengä ar mhöte.

Ar 'ra'yo m'ui t'akagihu ngetho di 'buhwihu ar tsi Hmu Hesukristo

¹⁷ Di 'bep'ahu hár thuhu ma tsi Hmuhu, gi hyehu gi tembathohu yá m'ui nu'u hinxi ñ'emui, ngetho hinte mañho beñ'u.

¹⁸ Xi me yá ñö, hingi ne da hñöñ'u ar te unga Jö, ngetho hinte pö'u ne xi got'a yá mui.

¹⁹ Bi 'be yá mfeni, bi ñ'ent'atho'u bi 'yot'a gatho nu'u ya ts'oki mi ne'u, ne gor johya'u da 'yot'a nö'ö xints'otho.

²⁰ Ha nu'ahu hinxi ut'ahu njap'u ar tsi Hmu Hesukristo,

²¹ nu'mu xa majöni xka 'yohu nö'ö xi möñ'ö, ne xka 'yoxu nö'ö xa majöni ut'ö.

²² Nö'ö ar m'ui ngi pe'su maham'u, hyehup'u n'agitho. Ngu n'ar ze dutu k'othu 'yeñhup'u, xi zu ar ts'o'yo, kate qt'a ar ts'oki.

²³ Hyehu da n'a'yo ri muihu ne ri mfenihu.

²⁴ Ne 'buhu nunar 'ra'yo m'ui xi t'a'ahu, ngu n'ar 'ra'yo he gi hyehu xi thoki di hñöxa Jö, xa majöni ar hogajö'i ne xint'axi.

²⁵ Jange hyehup'u ar nhemhñö. Möñhu nö'ö majöni nú'mu gi ñöwi ri ñ'owihu, ngetho di n'adar ndo'yohu n'a ngu n'a.

²⁶ Nu'mu da mbo ri kwehu, yo ma da hyaq'ahu ri mfenihu gi 'yothu n'ar ts'oki. Ñhogamuihu, yo gi to'mhu da tho ar pa.

²⁷ Yo gi hofu da hyaq'ahu ar ts'ondöhi.

²⁸ Nö'ö togo mar bë, dá hyep'u ar mfë. Dá hyonga n'ar hoga 'befi, ne njap'u da me'sa teme da mfaqxkw*i* nö'ö togo hinte pets'i.

29 Yogar ts'onehu, hyoñhu hanja gi ñöhü xiñho, ne njap'u nu'u togo da 'yox'ahü da mäts'i ne da numañho.

30 Ne yo gi tsothwü ár mui ár Hñö Jö. Xi thus'ahu ngu n'ar nkohi, ne xta zonga ar pa da ts'iñ'ahü, da fótho yá bötsi'ihü Jö.

31 Hyehüp'u gatho ar ntsotmui, ar kwe, ar nt'utsa, ya mhafi, ya ts'ate, ne gatho ya ts'omfeni.

32 Nö'ö xiñho gi 'yothu, ñhogajö'ihü n'a ngu n'a, mpe'su ar nhwëki mpuñhu n'a ngu n'a, ngu ar tsi Dada bi pumgagihu mi unga ár te ar tsi Hmu Hesukristo.

5

'Buhu xiñho ngetho yot'ahu Jö

1 Umba ri muhiü gi temfü ár m'ui Jö, ngetho go yá hmöka bötsi'ihü.

2 'Buhu gi mhöhu n'a ngu n'a ngu bi mökagihu ar tsi Hmu Hesukristo. Bi gutka ma thaihu nú'mu mi unga ár te har pont'i, ngu n'ar m'õñhö yuni xiñho m'o'spa Jö.

3 Nu'u xka jamfihu, yo gi 'bengwihiü n'ar jö'i nö'ö hingo ri nthötihu, yo gi benthu nö'ö xints'otho, yo xa gi möhu ar bojö, hingi noñhu nuya ts'okiyu. 'Buhu ngu di 'ñepi da m'u n'ar gamfi.

4 Yo gar ts'onehu, yo gi ñöhü ñ'entho, yo gi ñ'ont'uhu, ngetho hingi ho da 'yot'a njap'u ya gamfi. Nö'ö xiñho gi 'yothu, umfu njamödi Jö.

5 Pöhü xiñho hinda ma da yut'a da ndöwi ar tsi Hmu Hesukristo bi 'buhwi Jö, gatho nu'u 'bengwi ya jö'i, nu'u tengä ar ts'oki, ne nu'u xa mö ar bojö, pontho ndöñ'u.

⁶ Yo ma gi ñhehu togo da hya'ahu ya nemhñö, ngetho nuya ts'okiyu japi da e árkwe Jö da zu nuya me'sku.

⁷ Jange yo gi ñ'owihu nu'u togo ot'a nuya ts'o'befiyu.

⁸ Mam'et'o ngi 'buhu har 'bexui, ha nupya gi 'buhwihu ar tsi Hmu har hyats'i. 'Buhu ngu nu'u 'yo hár hyats'i Jö.

⁹ Ngetho nuya 'bu har hyats'i, ár Hñö Jö fats'i da ñhogajö'i, da me'sa ar hogam'ui, ne di mönga nö'ö majöni.

¹⁰ Umba ri muihu gi 'yothu nö'ö numañho ar tsi Hmu.

¹¹ Ne yo gi temfu yá 'befi nu'u togo 'bu har 'bexui, hinte ár ñho. Nö'ö gi 'yothu, xipabihu hingi ho nö'ö pe'u.

¹² Ngetho n'ar m'etsq ga noñhu nö'ö ot'u ñ'ontho.

¹³ Ha nu'mu da t'e'spa ar ñot'i nuya ts'o'befi pe'u, nu'mu hö, da födi tema di bonga nuya te pe'u, ngetho har ñot'i ka nhekinu xoge.

¹⁴ Jange xi t'enö njawa:

Nu'ge gi öhö, nuhu,
ponga nup'u hár t'agi nu'u xi du,
ne ar tsi Hmu Hesukristo da yot'a'i.

¹⁵ Pöhu xiñho hanja gi 'buhu. 'Buhu ngu nu'u pe'sa yá mfödi, hingi 'buhu ngu nu'u hinte pödi.

¹⁶ Yo gi huhu, umba ri muihu gi 'yothu nö'ö xiñho, ngetho nuya payu di 'buhu xints'otho.

¹⁷ Yo gi ñhehu tho, umba ri muihu gi pöhu nö'ö ne Jö gi 'yothu.

¹⁸ Yo gi ntihu, ngetho ar mihni ma da ja'ahu gi nts'oju. Nö'ö xiñho gi 'yothu, hyoñhu xa di ziñ'ahu ár Hñö Jö.

19 Nú'mu gi ñöhu, noñhu ya hoga nsädi, ya jöhñö ne ya hoga thuhu. Tuthwu ne gi 'yënt'a ri müihu gi xäthu Jö.

20 Gatho nö'ö di 'ñep'ahu, umfu njamödi Jö ar Dada hár thuhu ma tsi Hmuhu Hesukristo.

Ñ'othu n'a ngu n'a ri kuhu

21 Ngetho gi tsufu ar tsi Hmu, ñ'othu n'a ngu n'a.

22 'Behñöhu xka nthöthu, 'yothu ri dömesehu ngu gi othu ar tsi Hmu Hesukristo.

23 Ngetho ar döme gehnu ár ñökhmu ar 'behñö, ngu ar tsi Hmu Hesukristo ár ñökhmu ar nijö, ne ar nijö gehnu ár ndo'yo ar tsi Hmu togo ár Pöhote.

24 Jange ngu ar nijö ota ar tsi Hmu Hesukristo, njap'u nuya 'behñö da 'yöt'a gatho nö'ö te da xipa yá döme.

25 Dömehu, mö ri 'behñöhu ngu ar tsi Hmu Hesukristo bi mö ár nijö, ne bi unse ár te bi pöho.

26 Bi du, ne njap'u bi hñögagihu ma ts'okihu, mi xuga ma müihu ndi o'sfu ne ndi othwu ár mhö.

27 Bi xugagihu ne nda 'babgagihu hár nthandise ngu ár nijö xa nzätho, hinte xi jaxt'i ne hinxi guxt'i, da thandi dar nt'axi ne xa 'bu*i* xiñho.

28 Njahup'u nu'ahu gar dömehu n'ehe, möhu ri 'behñöhu ngu gi möse ri ndo'yohu. Nö'ö to mö ár 'behñö, mhöse n'ehe.

29 Ngetho hinto utese ár ndo'yo, gi pöhu 'wini ne su, jangu ar tsi Hmu Hesukristo su ar nijö.

30 Geju ár ndo'yogihu ar tsi Hmu Hesukristo, ne n'a ngu n'a dar n'a xenigihu ár ndo'yo'ö.

31 Jange enga hár T'ofo Jö, ar ñ'oho da zop'u ár dada ne ár nönö, ne da m'uhwi ár 'behñö, ne nuya yohoyu ma da n'atho.

32 Xa xi ñhembi nunar nt'utinu, mödi nuga di heka ar tsi Hmu Hesukristo ne ár nijö.

33 Jange ma ga xi'ahu: N'a ngu n'a möhu ri 'bëhñöhu ngu gi mhösehu, ne nuya 'bëhñö dá 'yota yá döme.

6

1 Bötsihu, 'yothu ri menguhu ngetho gi 'buhwihu ar tsi Hmu. Gehnu xiñho'ö.

2 'Yothu ngu mönga ár mhö Jö habu enö: 'Ñe'sfu ár nsu ri dada ne ri nönö, gehnu ar 'bet'o 'bepate ñöt'ahu ar ñhöt'i.

3 Nunar ñhöt'inu mö gi pe'sa n'ar hogam'ui ne gi 'bukwa nzeye ya pa har ximhai.

4 Ha nu'ahu gar dadahu ne nu'ahu gar nönöhu, yo gi pomfu ár kwe ri bötsihu. Hñöjwu nö'ö hingi ho ne uthwu ár 'ñu ar tsi Hmu.

5 Nu'ahu gi m'egohu, 'yothu ri hmuhuwa har ximhai. 'Ñe'sfu ár nsu, ne tsit'a ri mu*u* gi pefu, to da 'ñenö gi pefu ar tsi Hmu Hesukristo.

6 Mpehu xiñho, hinge honse nú'mu hant'ahu ri hmuhu gi ne gi kohu xiñho. Ngu yá 'bego'ihu ar tsi Hmu Hesukristo, di tsit'a ri mu*u* gi 'yothu Jö.

7 Xa gi nesehu gi mpehu, hinge jangu gi pefu n'ar jö'i, 'yothu wande gi pepabihu ar tsi Hmu.

8 Beñhu, nunar tsi Hmu ma da 'ra'ahu ar njut'i, ngu nö'ö ar ñho xka 'yothu n'a ngu n'a, wa gi 'ñehu ri hmuhu, wa gar hmuhu.

9 Nu'ahu gar hmuhu, 'yot'wabihu ar ñho ri 'begohu, yo gi pihu. Beñhu, nu'ahu ngu'u bi 'bu n'a ri Hmuhu mañö mhets'i, ne nö'ö hingi hwanta ya jö'i.

Ga hehu ar he xi 'raju Jö ngu n'ar ndogu

10 Nupya tsi kuhu, gi hömfu ár döta ts'edi ar tsi Hmu, gehnu da zet'a ri muihu.

11 Ngu ñhoka n'ar ndogu di ma har tuhni, njap'u nu'ahu n'ehe, hyehu ar he xi 'ra'ahu Jö, da max'ahu gi tsehwu yá nhemhñö ar ts'ondöhi.

12 Ngetho hindi ntunkwihi ma mijö'ihu. Di ntoiñkwihi nu'u pe'sa yá nsu, ne pe'sa yá ts'edi, ne ya ndö har 'bexui nuya payu, ne gatho nuya ts'ondöhi bi nsangha mañö har ndöhi.

13 Jange hyehu xiñho nö'ö ar he tuhni xi 'ra'ahu Jö, ne gi tsethu nuya pa gi thohu ya thogi. Ne xki ntötehu, yo ma gi ñhehu da hyom'ahu hai.

14 Jange umba ri muihu gi tsethu, ne gi pe'su nö'ö majöni ngu n'ar böt'i xka nguthu xiñho, ne ar hogajö'i ngu n'ar hebojö tak'ahu.

15 Ngu su yá wa n'ar ndogu da za da ñ'o xiñho har tuhni, njap'u nu'ahu n'ehe, ñhoju habu gatho gi möhu gi mömfu ár mhö Jö unga ar hogam'ui.

16 Ne gi pe'su ar jamfi, ngu n'ar nthaki gi tajwu gatho yá nk'ahni ngu ya tsibi bi emp'ahu ar ts'ondöhi.

17 Gi suhu ar mpoho, ngu n'ar fuibojö da dak'ahu ri ñöhü. Ne gi hñöhü ár mhö Jö, ngu n'ar ndojwai 'ra'ahu ár Hñö Jö.

18 Ne hyax'mu hinda za'ahu gi 'yafu Jö gi hömfu ár ts'edi ár Hñö. Hingi tsaya gi to'mthohu da max'ahu. Hinge honse nu'ahu, 'yafu da maxa gatho nu ma'ra ya gamfi n'ehe.

19 'Yapabihu Jö da maxkagiga n'ehe. Nú'mu xka ñö, da t'aka tema ga mö. Ne hinga ntsu ga zo ya jö'i, ne da zo yá mfeni nunar hoga mhö hinxki fö mam'et'o.

²⁰ Jange nuga dar m'ehni di mönga ar hoga mhö, ne xi thutka nuya bojöyü. 'Yafü Jö da maxkagi hinga ntsu ga mönga nunar hoga mhönyü, ngu xiñho ga ñö.

Ya ngöxanzengwa

²¹ Di pëñ'ahü ma hmöka ku Tikiko, gehnuü da xi'ahü tema di pefi ne tengu di thokwa. Nu xta zomp'ü, nuhuü ngu n'ár hoga 'bego ar tsi Hmu.

²² Jange di pëñ'a'ihup'ü da met'ahü tengu di 'buhewa, ne da hup'a ri mujhü.

²³ Jö ar Dada ne ar tsi Hmu Hesukristo da jöp'ahü mahyegi gatho nu ma'ra ya ku, gi 'buhü ter entho, gi mhöhü n'a ngu n'a, di pewi ar jamfi.

²⁴ Jö da hwëk'ahü yá ñho, gatho nu'ahü gi möhü ar tsi Hmu Hesukristo ha n'ar mhöte hingi thege. Dá njap'ü.

**Àr 'ra'yo nkohi Jö har ñhöñhö maxei ntongwi
ár mahwifí har hãi m'onda ne har ñhömfo
New Testament in Otomi, Querétaro (MX:otq:Otomí,
Querétaro)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Querétaro

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomi, Querétaro

otq

Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Querétaro

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

xviii

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
a3e32dbb-4826-53d8-92fc-afaa86ffff04